

Ese de dóue ori in septimana:
Joi-a si Duminec'a.

Pretiuu de prenumeratiune:

pre anu intregu . . . 6 fl. v. a.
„ diumetate de anu . . . 3 fl. v. a.
„ ptrarin de anu . . . 1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainatate:

pre anu intregu . . . 9 fl. v. a.
„ diumetate de anu . . . 4 fl. 50 cr.

LUMINA.

Fóia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Corespondintiele si banii de prenumeratiune se se adreseze de a dreptulu: Redactiunei „Lumina“ in Aradu, cancelari'a episcopésca.

Pentru publicatiunile de trei ori, ce contienu cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sire garmond) taes'a e 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl. éra mai sus 5 fl., intielegandu-se intr' aceste sume si timbrulu. — Pretiuu publicatiuniloru se se anticipe.

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

PARTE OFICIALÉ.

Nr. 2168. Pres.

A se luá notitia despre schimbarile, ce au intratu in guvernarea diecesana dupa alegerea si introducerea episcopului de pana acum alu nostru de archiepiscopu si metropolitu, si pentru luarea mesuriloru spre convocarea sinodului eparchialu pentru alegerea de episcopu, — in 30. decembre stilulu vechiu la 9 óre nainte de médiadi se va tiené in resiedinti'a episcopésca de aici siedintia plenaria din partea consistoriului eparchiulu aradanu, la carea domni asesorii consistoriali cu acést'a sunt invitati.

Aradu, 19. Decemvre v. 1874.

Presidiulu consistoriului gr. or. aradanu:

Andrei Papp, m. p.
Vicariu episcopescen.

PARTE NEOFICIALÉ.

Invitare de prenumeratiune pe anulu 1875 la

„LUMINA“

Fóia bisericesca, scolastica, literaria si economica, Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

Conditiiunile de prenumeratiune remanu celea din fruntea foii, adeca:

Pentru Austro-Ungaria 6 fl. v. a. la anu, si 3. fl. v. a. pre ½ anu.

Pentru Romani'a si strainatate, pre anu 9 fl. v. a. pre ½ anu 4. fl. 50 cr.

Pentru comunele serace, pentru preotii si invetiatorii slabu dotati „Lumina“ se dá cu pretiuu de 4 fl. la anu.

Rugámu pre dd. prenumeranti se grabésca cu trimiteria prenumeratiuniloru, insemnandu adresele legibilu precum si post'a ultima. Banii de prenumeratiune sunt de a se adresá la redactiunea „Luminei“ in Aradu prin asemnatiuni postale.

REDACTIUNEA „LUMINEI“.

„Budapesti-közlöny“ din 21 Decembre c. n. publicá radicarea Preasantiei Sale Par. Archiepiscopu si Metropolitu alu Romaniloru gr. or. din Ungaria si Transilvani'a Mironu Romanulu la demnitatea de consiliariu intimu, cu care demnitate este impreunatu si titulu de „Escelentia.“

Escelenti'a Sa Présantitulu nostru Archiepiscopu si Metropolitu Mironu Romanulu joi in 12 Decembre sosindu la Sibiu, a fostu intimpinatu la gara din partea Consistoriului archidiecesanu de Précurvosi'a Sa P. Archimandritu si Vicariu archiepiscopescu Nicolau Pope'a si din partea unei deputatiuni a inteligintiei romane din Sibiu de dlu Iacabu Bologna.

La resiedintia a fostu intepinatu de Consistoriulu archidiecesanu. Pana la resiedintia a fostu condusu de calareti si urmatu de trasuri, cari au trecutu prin spaliere de tinerime studiósu si corporatiuni.

Cuventarea Escelentiei Sale Archiepiscopului si Metropolitului Mironu Romanulu tienuta Dumineca in 15 Dec. v. a. c. cu ocaisiunea instalarei.

Maritu Congresu! Préstimatiloru Domni! Iubitiloru frati si fii sufletesci!

Nepetrunse remanu de mintea omenésca svaturile eterne, care indrépta sórtea omenimei. Ne prevediute suntú cáile, care provedinti'a le a desemnatu particulariloru pentru a contribuí la scopurile comune ale societáti omenesci. Necunoscuté remanu in mare parte legaturile providentiali, cari facu, ca diferitele intemplari din vietí'a popóreloru se formeze unu intregu istoricu.

— Acestea adevéru si stau inaintea ochiloru sufletulu meu in momentulu acést'a, candu chiamatu la postulu celu mai inaltu, la sarcin'a cea mai grea in provinci'a nóstra metropolitana, cantu impregiuru si me intrebú: cum de eu, celu micu intre fratii mei; eu, carele in sentiulu neajunseloru mele amu preferitu totudeun'a liniscea vietuiri retrase, cum de eu, care inca nu e anulu de candu in acést'a santá catedrala amu primitu darulu archierescu, dupa unu servitiu asia de scurtu intre impregiurari atátu de grele ca cele ale nóstre de astadi, cu asia marginite puteri me vediu asiediatu acolo, de unde biseric'a nóstra nationale cu totu dreptulu astépta cea mai fructifera lucrare pentru binele comunu?

Si cu tóte acestea me insufletiesce viu'a credintia: cá Dumnedieulu parintiloru nostri, carele a lasatu se tréca atate valuri grele preste sant'a nóstra bisericá, ni-a reser vatú nóue si posteritáti bucuri'a mantuiri, bucuri'a reinvierei, bucuri'a adevératei prosperari, cá Dumnedieulu mantuiri nóstre va dá taria si potere vaselorú alese spre propagarea adevéruului.

Acést'a credintia a mea prinde radecini si mai afunde, déca reprivescu la desvoltarea trebiloru nóstre bisericesci mai alesu, de atunci, decandu biseric'a nóstra desrobíta a primitu in fruntea sa pre nevitatulu mare archiereu Andreiu odiniora baronu de Siagun'a, carele ni-a esoperatu autonomi'a bisericesca, ni a aretatu de sub ruini fundamentulu primu alu edificiulu bisericescu, ne a pusu pe acél'a primordiele vietiei nóstre constitutionali de astadi.

Cu pietate in peptu-mi catra memori'a acéstui fericitu predecesoru alu meu; cu viu'a icóna a faptelorú lui maretie in sufletulu meu, cu incredere in sucursulu maritulu congressu si alu celorulalte corporatiuni ale nóstre bisericesci, si cu firma sperantia in ajutorulu de susu mi-vine curagiulu de a me prinde de sarcin'a grea, ce mi-a

impus'o votulu maritului congressu si vointi'a Majestatiei Sale, a preagratiusului nostru monarchu.

Éta dara me punu in scaunulu acest'a ca arhiepiscopu alu Transilvaniei si metropolitu alu romanilor ortodocsi din Ungari'a si Transilvani'a; me punu cu firm'a resolutiune de a pastori biserici'a lui Christosu in sensulu evangheliei si alu canóneloru bisericesci, a face si a întreprinde tóte câte numai se potu implini dela marginitele mele facultati spre binele archidiecesei mele si alu întregi provincie metropolitane; ér' deosebi; spre a desvoltá institutiunile nóstre bisericesci pe bas'a statutului nostru organicu in sensulu celu mai liberalu, ce-lu permitu institutiunile cardinali ale bisericei ecumenice.

Din scaunulu acest'a arhiepiscopescu metropolitanu mi-voiu radicá cuventulu meu spre a tiené si a intári pre poporulu nostru in credintia neclatita si omagiala supunere catra Majestatea Sa prea gratiusulu nostru monarchu si catra prea inalt'a casa domnitória, sciindu fórté bine: cá autonomi'a si institutiunile liberali ale bisericei nóstre, pacea din launtru; corelatiunile bune cu alte confessiuni si tóta bunastarea cáta o avemu, dupa Dumnedieu mai multu avemu de ale multiemi ingrigiriloru parintesci ale Majestatii Sale.

De aici voiu predicá cuvintele evangheliei, dupa care totu sufletulu e detoriu a se supune stapanirei, cáci stapanirea este dela Ddiu data si celu ce se opune ei, lui Ddiu se opune. Pe temeulu acest'a dara, fora a prejudecá libertatiloru, ce ni le asecura legile tierei, voiu indemná totudeuna pre credinciosii de sub archipastori'a mea la reverintia si loialitate fatia cu inaltulu Regimu alu Maiestatiei Sale si la supunere fatia de legile ce le avemu in vigóre.

Legaturele, in cari suntemu de o parte cu corelegiunarii de alte nationalitati, ér' de alta parte cu conatiunalii de alte biserici, ca unele legaturi de spiritu si de sange, mi-voru fi de apururea celea mai pretiuite, si pentru sustinerea loru precum si pentru infratirea tuturor nationalitatiloru si a religiuniloru din patria pe basa egalitateri de drepturi voiu purtá cele mai eficace ingrigiri.

Intru desvoltarea trebiloru nóstre interne bisericesci dorescu mai alesu a luá mesuri in contielegere cu ceialti factori competenti, ca religiositatea si moralitatea se se inradacinéza cátu de afundu in poporulu nostru si spre acestu scopu se se promovéza cultur'a poporului prin scoli bune si invetiatori buni confesiunali, ér' clerulu parochialu si celu monachalu se se radice la inaltimea misiunei sale, procurandu-i-se atátu cualificatiunea cátu si subsistinti'a cuviintósa, asemenea me sentiu chiamatu a sulevá si alte trebi bisericesci, a caroru regulare e pendinte seu inca nu e pusa la cale.

Atinse pre scurtu, acestea suntu agendele, acestea suntu sarcinele, ce le primescu deodata cu demnitatea de arhiepiscopu si metropolitu. Déca prin concursulu maritului congressu si alu celorualte organe bisericesci mi va succede a realisá, cátu de cátu dorintiele ce le amu fatia cu acestea sarcini, déca voiu vedé in florindu sant'a nóstra bisericu, déca voiu esperiá, cá in sinulu biserici nóstre nationali domnesce iubirea crestinesca si fratietatea, déca voiu sentí: cá spiritulu celu inaltu alu fericitului meu predecesoru Andreiu barony de Siagun'a este si remane cu noi: atunci mangaierea mea sufletésca va fi deplina; atunci gratitudinea mea pentru onorific'a incredere a Maritului Congressu va fi espresa in fapte; atunci dupa ostenelele chiamarei mele me voiu potea rogá lui Ddiu cu cuvintele betranului Simeonu: Acum dimite pre sierbulu teu Dómne dupa cuventulu teu in pace, cá vediura ochii mei salutea ta, carea o ai trimisu inaintea fetiei tuturoru

popóreloru, lumina spre descoperirea gintiloru, si marire poporului teu romanu.

Er acum terminandu congressulu electoralu, in care amu intratu astadi dóue luni, se ne apropiemu cu sacrificiele nóstre de multiamita la altariulu Domnului.

Cuventare la Nascerea lui Cristosu.

„Mergeti si intrebati cu deadinsulu de pruncu.“ (Mat. II. 8.)

I. A! In faci'a vóstra eu vedu astadi reflectandu-se semnê de o bucuria nedescriptibila; ve vedu imbracati in vestminte serbatoresci mai multu ca alta data, ve vedu emotionati si pana la unu gradu transportati chiar intr'o viétia nóua. Asia este! Deja nainte de ce ar fi anuniatu cocosiulu apropiarea dioriloru diminetii, junii flăcâi ai comunei nóstre, dupa stravechiulu obicei romanescu, traversandu stradele comunei, dela casa la casa vesteau resaritulu luminei celei nesfersite.

Versuri de triumfu: „buna deminéti'a lui Cratiunu!“ „Cristosu s'a nascutu“ resunau desu de deminétia in tóte partile! La audiulu acestoru accente misterióse, cine se nu trasalte? Cine se remana nepasatoriu la vestea despre nascerea lui Cristosu? Popórele setóse de libertate au primitu cu inima plina de bucuria vestea acést'a, ér' domnitorii pamentului s'au cutremuratu, temendu-se nucumva nascutulu imperatu se-ii lipsésca de tronurile ce ocupau. Irodu in spaim'a sufletului seu chiamandu maghii dela resaritu li-a ordinaru aceste: „mergeti si intrebati cu deadinsulu de pruncu.“

Se mergemu fratiloru se cercamu si noi pre Cristosu, ce s'a nascutu astadi, se-lu cercamu in sa nu cu intentiuni irodiane, ci cu sinceritate si devotiune ca pastorii din Vitleemu.

I. A! In timpulu, candu moravurile ómeniloru ajunsera in totalá decadintia; candu omulu se indepartase atátu de tare dela destinatiunea sa — omnipotentia si grati'a lui Ddiu, avendu compatimire de fiinit'a, ce elu creáse dupa chipulu si asemenarea sa, trimise in midiloculu omenimei „pre fiulu seu celu nascutu din muiere carele s'a facutu sub lege ca pre cei de sub lege se-ii resumpere ca se luamu mostenire fiiesca.“ Si éta, plinirea vremii a sositu, astadi serbamu diu'a memorabila a nascerei lui Cristosu, di epocala in istori'a neamuriloru pamentului!

Profetii din vechime au spusu cu sute si cu mii de ani nainte minunat'a nascere a lui Cristosu. Isaia cu 848 ani nainte a predisu: „Éta o fetióra va luá in pantece si va nasce fiu si se va chiamá numele lui Emanuilu.“ Micheia totu pe acelu timpu profetiesce si loculu nascerei lui Cristosu: „Si tu Vitleeme cas'a Eufratului micu esti a fi intru miile Iudei; cá dintru tine va esí mie, ca se fia povetiutoru lui Israilu.“ (C. 5. v. 2.)

Insa nascerea mantuatoriului Cristosu I. Crestini numai atunci o potemu luá de sorgintele renascerei nóstre; bucuri'a nóstra la acésta serbátoria numai atunci póte fi deseversita, déca si noi ca si pastorii si ca maghii dela resaritu vomu cautá cu de adinsulu pre mantuatoriulu Cristosu! Ci voi intrebati cumu se póte acést'a de órace si maghii erau condusi la léganulu lui de iesle de steua dela resaritu, ér in dilele nóstre asia steua nu se mai ivesce? O crestine, te insieli, pentrucá tu esti multu mai alesu ca pastorii si maghii. Conducatoriulu teu, stapanesce tóte stelele, sórele si lun'a, ceriulu si pamentulu. Conducatoriulu teu este insusi Cristosu „eu sum calea si adeverulu.“ Urméza acestui conducatoriu. Sotocotesce cum élu din tronulu dumnedieirei sale descinse

în ieslea miserabila, și acolo, ca celu mai miseru pre pamentu, jace infasiatu în nisce scutece strentiose numai ca pre tine se te salveze.—

Candu Ddieu a creatu omulu celu dintaiu, l'a facutu dupa chipulu și asemenarea sa, ér acum Ddieu ié corpu și se face după chipulu și asemenarea omului.

Ba la crearea omului Adamu, natur'a inca pare a favorisá mai multu. Pamentulu atunci erá impodobitu cu flori, și lumin'a dilei straluciá în tóta splendórea sa, ér la nascerua lui Cristosu, natur'a erá amortita de iérna grea și dominata de nópte adenca. Pre Adamu ilu vedemu salasluiduse în raiulu desfatariloru, ér pre divinulu Cristosu, la nascere ilu vedemu în o spelunca intunecosa și rece!

Vedeti câtu de stralucita și gloriósa apare nascerea omului pre pamentu și câtu de obscura și micșiorata apare a lui Cristosu nascere. Dar fia, acést'a erá voinți'a provedintiei Ddieesci. Paráse casi candu celu nascutu astadi în Vitleemu n'ar fi imperatulu marirei, paráse elu de celu mai miseru pre pamentu, ca cu atátu mai tare sè se insiele inimicii lui, și cu atátu mai gloriósa se fia inaltierea sa!

Ve întrebu acuma l. A! Ce scopu a potutu se aiba mantuatoriulu Cristosu cu venirea sa pre pamentu? Pentru ce s'a umilitu elu ca celu mai de pe urma servitoriu? A venitu și a vietuitu elu pre pamentu ca se ni pregátésca calea la ceriu; s'a umilitu pre sine ca se ne inaltiamu noi. Prin viéti'a sa Mantuatoriulu nostru a arátatu cum trébuie se vietuésca ómenii în lumea acésta, ca sè se póta face vrednici de viétia cea fericita și vecinica.

Déca dar scopulu vietii lui Cristosu cei pamentesci a fostu ca nóue se ni dee exemple de imitatu și se ni arate calea spre mantuire, trébuie ca noi intru tóte se urmamu vietii lui cei sante, se mergemu pana la ieslea din Vitleemu și se invetiámu dela elu iubire și abnegatiune. Dicu iubire, pentrucá iubirea lui de ómeni l'a adusu din ceriu pre pamentu, și abnegatiune pentrucá elu ca omnipotentu, se micșióréza pana la servu. Elu ca domnu vine în servitiu omului robitu de pecatu.

Maghii mergendu la Vitleemu sè se inchine lui Cristosu i-a dusu daruri, auru, tamaia și smirna, ér noi se-i ducemu fratiloru inim'a nóstra curata ca aurulu de orice dorintia rea, se-i ducemu spiritulu nostru aprinsu ca tamai'a de amórea lui Ddieu și a deapropelui, se-i ducemu lacrimi amare de pocaintia. Dupace vom fi dusu aceste daruri mantuatoriului nostru, se ne întórcemu apoi la ale nóstre, ca și maghii, pre alta cale, se parasimu càile peccatului și se amblamu pre càile virtutii. „Luati jugulu meu presté voi și ve invetiati dela mine, cà blandu sum și smeritu cu inima și veti aflá odihna sufletelorú vóstre.“ (Mat. XI. 29.)

Se ne bucuramu fratiloru în acésta santa di a nascerii lui Cristosu, càci ea este diu'a în carea Ddieu bine a voitú a se arátá omeniloru pre pamentu. Angerii și cu ei impreuna tóte corpurile. ceresci au saltatu de bucuria pentru nascerea lui, și au inaltiatu imnu de lauda la tronulu celu dumnedeescu, cantandu: marire intru cei de susu lui Ddieu și pre pamentu pace, între ómeni buna voire.“ Acestu imnu se-lu naltiamu și noi la Ddieu din inima curata în tóte dilele vietii nóstre.

Dee ceriulu ca nascerea Domnului și mantuatoriului nostru Isusu Cristosu, se fia inceputulu renascerei vóstre spirituale; se fia inceputulu unei vietii nóue de progresu în cultura și în moralitate. Aminu!

Calistratu.

Instalarea

Escelentiei Sale Preasantitului Archiepiscopu și Metropolitu Mironu Romanulu în scaunulu archiepiscopescu metropolitanu în 15 Decembre a. e.

La 9 óre înainte de amédi se adunà congresulu electoralu, generalitatea din locu, reprezentantii autoritatiloru civile din locu, junimea studiósa și publicu în biseric'a nóstrá din cetate.

Fiindu asistinti'a functiunatória la servitiulu liturgicu déjà imbracata în ornatulu bisericescu, acést'a, și dupa dens'a membrii congresului, junimea clericale-pedagogica se pune în miscare spre resiedinti'a archiepiscopésca, carea e și cea metropolitaná și, dupa prescriesele bisericiei, áceiasi, cantandu tropariulu Schimbarei la fatia, condusera pre Inaltu Présanti'a Sa în bisericá.

Ací luandu locu Escel. Sa în dreptulu Scaunului archierescu, Comisariulu congresualu P. I. Metianu deschide siedinti'a cu urmatoriulu cuventu:

„Maritu Congresu! Domniloru deputati!“

„Dupa o pauza, în care actele congresului nostru electoralu, au umblatu pre la inaltele locuri, — a sositu timpulu și astadi este diu'a redéschiderei congresului nostru electoralu, pentu introducerea solemná a alesului nostru, în scaunulu archiepiscopale-metropolitanu; deci eu deschidu siedinti'a acést'a:

„In numele Tatalui, și alu Fiului, și alu santului ducu, Aminu! — cu cuvintele psalmistului: „Mantuire a tramisu domnulu poporului seu“ 110 v. 8.

„Di mare și de bucurie este pentru noi domniloru diu'a de astadi, este diu'a aceea, în care s. maic'a nóstra bisericá dupa unu doliu indelungatu, ce-lu imbracase din caus'a gravelorú perderi din urma, și dupa ingrigiri serióse de sórtea sa; abia astadi potú depune acelu doliu; abia astadi se potú imbracá în vestmintele sale serbatoresci de bucurie; pentru cà abia astadi se póte bucurá de mirele ei; pentru aceea repetu domniloru! diu'a de astadi e di de bucuria pentru biseric'a nóstra, càci este diu'a introducerei alesului nostru — capu bisericescu, — în scaunulu archiepiscopale-metropolitanu, și càci este diu'a în care „au tramisu domnulu mantuire bisericiei nóstre.“

Déca vomu considerá d-loru! cà singurulu nostru tesauru, singur'a nóstra consolare, în aceste timpuri grele este biseric'a nóstra strabuna, aceea care în totu-déun'a au fostu și scutul stremosiloru nostri; déca vomu considerá, cà ea și atunci ne-au feritu de pericole, candu insasi erá periclitata prin subjugarea sa; déca vomu considerá, cà ea, care în timpuri grele ne-au strinsu la sinulu ei de maica, ca se nu ne periclitamu — pana eri erá imbracata în doliu, éra astadi o vedemu în vestmintele ei serbatoresci de veselie „ca pre o mirésa infrumsetiata“; atunci cu totu dreptulu potemu dice: cà diu'a de astadi, este aceea di de bucurie, în care „a tramisu domnulu mantuire poporului seu.“

„Sciti domniloru! càta dorere ni-au causatu perderea cea prea timpuria á neuitaverului și „marelui Andreiu.“ Sciti cu càta ingrigire amu prócesu la indeplinirea scaunului seu veduvitu. Sciti d-loru cà dupa alegerea parintelui Procopiu în acelu scaunu, nici nu se alinára bine dorerile perderei celui mai demnu archipastoriu alu nostru și alta perdere simti biseric'a nóstra prin trecerea Parintelui Procopiu la patriarhia din Carlovietiú; éra dupa tóte acestea sciti d-loru cu càta temere și ingrigire ne apropiaramu, abia de alu 2-lea congresu electoralu, în viéti'a nóstra bisericésca, — temeri și ingrigiri, nu cumva tenerulu nostru edificiu bisericescu se fia periclitatu dintr'o parte séu alt'a. Sciti d-loru! câtu de tare se in-

multira ingrigirile noastre atunci, candu veduramu, ca alegerea nostra din 1 Novembre st. nou, nu obtienu preinalta aprobare. — Dara multiamita prevedintiei divine „dela carea se indrepta pasii omeniloru si calea loru“ ps. 36 v. 23, ca nu ne-au parasitu nici atunci in acele momente grele de ingrigire, multiamita intieptiunei d-vostre, ca membrii congresului nostru electoralu, ca ati sciutu pune interesele bisericeii, mai pre susu de tote, si cu privire la acele interese, v'ati concentratu increderea in acel'a carele fu chiamatu dela domnulu, a latu acea ineredere intre toti fii bisericeii si ai natiunei noastre. — Asia este d-loru! congresulu nostru electoralu avendu in vedere interesele bisericeii,, si-concentra votulu seu in acel'a carele va sci imbiná acele interese ale bisericeii cu ale patriei, in sensu bine' intielesu; Congresulu nostru electoralu si-concentra votulu seu in acel'a care va, sci stringe si intari totu mai tare legatur'a unitatii noastre bisericesci, — vechi'a aspiratiune a parintiloru nostri, — era prin acest'a si legatur'a dragostei fratiesci, carea este bas'a religiunei crestine, si conditiunea esistintiei noastre. —

Astfelu d-loru, congresulu nostru electoralu in siedinti'a sa dela 21 Novembre 1874 vechiu, in contielegere si amore fratiésca alese de Archieppu si Metropolitu alu romaniloru gr. or. din Ungari'a si Tranni'a, pre Presantia Sa Parintele Mironu Romanulu, Episcopulu Aradului, care alegere cu adres'a congresului electoralu dela 24 Novembre v. substernandu-se preinaltului locu spre sanctionare: Maiestatea Sa c. r. apostolica Imperatul si Regele nostru Franciscu Iosifu I-lu cu altissim'a resolutiune dto Gödöllő in 12 Decembre, 1874. s'a induratu pregratiosu a o intari, — precum veti binevoi a intielege din inaltulu decretu ministeriale, carui'a se da cetire.“ (Aci se da cetire rescriptului p. in. de intarire mai intaiu in origine apoi in traducere.)

Dupa acest'a continua comisar. congres.:

„Dupa cele audite veti binevoi a vedea d-loru, ca biserica nostra numai este veduvita, ca ea si-a redobanditu pre mirele seu, in persón'a alesului nostru, a Escelentiei Sale Parintelui Mironu Romanulu. Deci dara biserica nostra cu dreptu cuventu a depusu astadi doliulu, si s'au imbracatu in vestminte serbatoresci de bucuria, era poporul nostru credintiosu, carele cu catu suntu timpurile mai grele cu atat'a mai multu si-intorce privirea spre biserica strabuniloru-sei, d'icu: poporul nostru dela o margine pana la cealalta a metropoliei noastre, cu dreptu cuventu salta astadi de bucuria, pentru ca nici elu numai este orfanu, ci si-a redobanditu pre acelu parinte alu seu, dela carele astepta ingrigirea si consolarea sa. —

„Veniti dara d-loru! pentru tote acestea faceri de bine, se multiemimu mai intaiu Ddieului parintiloru nostri celui in veci laudatu si pre maritu; se multiamimu Maiestatii Sale Imperatului si Regelui nostru Franciscu Iosifu I-lu, se multiamimu si inaltului regimu alu Maiestatii Sale; si astfelu multiamitori se introducemu pre alesulu nostru, in scaunulu Archieppale-metropolitanu, alu marelui seu antecesore de pia memoria, Andreiu bar. de Siagun'a.

„Dupa-ce astfelu am introdusu pre alesulu nostru in scaunulu archieppale-metropolitanu, si dupa ce prin acest'a amu depusu carm'a bisericeii noastre in manile Sale s'ar para ca cu acest'a amu fi implinitu missiunea nostra ne-amu fi ajunsu scopulu ce urmarimu, — dara nu este asia d-loru! prin ce amu facutu pana aici nu ne-amu ajunsu scopulu, ci ne-amu procuratu numai unele midilóce ducatorie la scopu. — Scopulu este numai unulu adeca: binele si fericirea credintiosiloru bisericeii noastre, aici pre-

pamentu, si dincolo de mormentu, era midilócele ce ducu la acestu scopu suntu multe, alegerile de Eppi si Archieppi, si chiaru alesii nostri apoi canónele noastre si constitutiunea nostra bisericesca suntu totu atatea medilóce ducatorie la scopu; repetu d-loru! scopulu nostru unulu este: fericirea vremelnica si eterna a poporului credintiosu; unu scopu pe catu de mare si santu, pre atatu si forte doritu; unu scopu pre carele poporul nostru credintiosu 'lu astepta dela capulu bisericeii sale, intocm'a precum astepta si membrii unei familii fericirea loru dela capulu familiei, unu scopu carele se pote ajunge numai prin intiept'a intrebuintiare si aplicare a medilóceloru si adeca: a asiediaminteloru noastre bisericesci, — era despre bun'a si intiept'a aplicare a acestoru medilóce adeca: a asiediaminteloru noastre bisericesci din partea capului bisericeii noastre a Escelentiei Sale parintelui nostru Archieppu si Metropolitu Mironu, ne garanteza trecutulu seu, intieptiunea, tactulu si esperinti'a sa, pentru-aceea noi toti cati voimu scopulu: binele si fericirea credinciosiloru nostri, se ne grupamu in jurulu Escelentiei Sale parintelui nostru Archieppu si Metropolitu, se conlucramu cu densulu impreuna, la regenerarea si consolidarea nostra, caei „toti a lui Ddieu lucratori impreuna suntemu. Pav. ap. c. 3 v. 9. — Se ascultamu sfaturile sale cele parintesci, dupa dis'a aceluia-si Apostolu „fratiloru ascultati pre mai marii vostrii, cari priveghiaza pentru sufletele vostre“ c. 13 v. 17. Se-lu iubimu si se-lu veneramu, si ca pre alesulu nostru, si ca pre parintele nostru, adeca: si pentru demnitatea nostra si pentru demnitatea sa archipastoresca.

„Sciti cu totii d-loru! ca chiamarea archierésca si preste totu pastorirea sufletésca, este atatu de mare incatu dupa dis'a s. scripturi: „Si umeriloru angeresci inca este grea si infricosiata.“ — Domnulu nostru Isusu Christosu, voindu a areta insemnatatea chiamarei acesteia de 3 ori intrebá pre iubituulu seu invetiacelu Petru: „Simone a lui Ion'a iubesci-me? era la respunsurile afirmative ale acestuia: „Domne tu tote le scii, tu scii ca te iubescu“ replicá mantuitoriulu nostru Isusu Christosu: „pasce oile mele, pasce mielusieii mei.“

„De unde se vede greutatea chiamarii archieresci, de a conduce turm'a nu la mancare peritoria, ci mantuitoria si fericitoria, dara apoi, se vede si aceea: ca deca cineva este pastoriu seu archipastoriu, este numai pentru ca are turm'a, — caei de n'aru fi turme, n'aru trebui-se fia nici pastori, seu cu alte cuvinte: deca n'aru fi poporul, n'aru fi preoti, nu protopopi, nu Eppi, si asiá mai departe, va se dica tote aceste demnitati suntu pentru credinciosi. Deci dara trebuie se recunoscemu: ca turm'a seu poporul credinciosu este fundamentulu pusetiunei, si alu esistintiei noastre alu pastoriloru, cum si ca: cu catu fundamentulu acest'a alu nostru va fi mai tare, si mai solidu, cu atat'a mai stabilu si mai tare va fi si edificiuulu nostru bisericescu radicaadu deasupra-i, de unde urméza: ca oicine voiesce asigurarea pusetiunei si a esistintiei noastre bis. pentru tote timpurile, acel'a trebuie se voiesca si intarirea si consolidarea fundamentulu nostru, adeca: intarirea si consolidarea credinciosiloru nostri, cari sustienu bisericele, parohiile, protopopiatele eparchiele si metropoli'a nostra.

„Si fiindu ca chiamarea acest'a in prim'a linia este a capulu bisericeii noastre; asiá dara me intorcu catra tine bunule parinte! si aducandu-ti aminte, ca prevedinti'a si biserica 'ti incredintiéza astadi, toiagulu si scaunulu archieppescu-metropolitanu, alu marelui teu antecesore „Andreiu“; ca prevedinti'a si congresulu ti-incredintiéza astadi, biserica 'strabuna, — celu mai pretiosu tesauru stramosiescu alu nostru, — aducandu-ti aminte ca esti fiulu

poporului nostru nascutu si crescutu la sinulu lui celu doiosu, alu acelu poporu carele constitue biserica noastra: in numele congresului ti-oferu — la ast'a ocaziune solena, — conducerea bisericeii, era cu acest'a si ingrigirea credinciosilor nostri in venitoriu — rugandu-te se primesci acest'a conducere, acest'a ingrigire cu acea bunavointia cu care ti-o ofera biserica noastra, reprezentata in acestu congresu. Primesce te rogamu si asigurarea iubirei noastre fiesci, si a veneratiunii noastre profunde, si ne considera si tu parinte pre noi de fii tei precum te consideramu si noi pre tine de parintele nostru, fa-ne si tu parinte noua locu de iubire in inim'a ta, precum amu facutu si noi tie in inimile noastre! — Era noi multiamindu inea odata Ddieului parintilor nostri, pentru ca te-au daruitu pre tine noua, si strigandu cu psalmistulu: „spre tine Dóme au nadajduitu parintii nostri si ii-ai mântuitu, cãtra tine amu strigatu noi si ne ai auditu“ ps. 21, v. 45. — Ti-oftamu multi ani de fericire, ca se poti conlucra la oper'a cea mare a regenerarei noastre; ti-oftamu multi ani de fericire, ca se poti insuti vedé realitate dorintiele noastre, si ale tale, si se te bucuri inea multi ani aici pre pamentu de fructulu ostaneloru tale. Ti-uramu din curatieni'a inimiloru noastre: se trãesci multi ani fericiti!!!

Dupa acest'a Escelenti'a Sa Inaltuprésantitulu Archiepiscopu si Metropolitu se adreséza catra congresu si publicu cu cuvãntarea de mai susu. Indata dupa finirea ei s'a inceputu St'a liturgia.

Dupa servitiulu ddieescu a felicitatu pre Escelenti'a Sa P. Archieppu si Metropolitu in sied. congr. condusu de comisariulu P. Vicariu eppescu alu Oradii-mari I. *Metianu*, Consistoriulu archidiecešanu condusu de P. Archimandritu si Vicariu archiepiscopescu Nicolau *Popea*, generalitatea si statulu maioru din locu, deputatiunea din tracturile protop. ale Sibiiului, condusa de P. Prot. I. *Hani'a*. Parochi'a din cetate condusa de P. ass. cons. si parochu *Zacharia Boiu*, deputatiunea inteligintiei de dlu I. *Bologa*, deputatiunea preotimei si inteligintiei gr. catol. sub conducerea dlui canonicu *Negrutiu*. Magistratulu si comunitatea, condusu de dlu primariu *Gibel*, corpulu profesiororu dela gim. reg. ung. de statu, deputatiunea Reuniunii sodaliloru romani, condusa de presied. N. *Cristea* si alte deputatiuni.

La 2 óre a fostu unu banchetu de vre-o 250 de cuverte in otelulu dela imperatulu Romaniloru. Celu dintaiu toastu l'a radicatu Escel. S. inaltu présantitulu Archieppu si Metropolitu, in limb'a romana, pentru Maiestatea Sa Imperatulu si Regele nostru Franciscu Iosifu I. pentru Maiestatea Sa Imperatés'a si Regin'a si pentru intréga cas'a domnitória. Indata dupa acest'a radica P. comisariulu congr. I. *Metianu* toastulu alu doilea pentru Escelenti'a S. Archieppulu si Metropolitulu.

Alu treilea toastu l'a radicatu totu Escelenti'a Sa, in limb'a magiara, pentru inaltulu regimu, la care a respunsu comitele fundulu regiu dlu M. *Conradu* éراسi in limb'a magiara. Alu cincilea toastu l'a radicatu totu Escel. Sa in limb'a nemtiésca, pentru armata, la care a respunsu Escel. Sa Vicemaresialulu *Baronu de Ringelsheim* in cuvinte fórté magulitória pentru romani. Escel. Sa Archiepiscopulu si Metropolitulu a radicatu toastu mai departe pentru congresulu nostru natiunalu bisericescu, la care a respunsu P. comisariu congresuale. Altu toastu a mai radicatu Escelenti'a Sa P. Archiepiscopu si Metropolitu, in limb'a magiara, pentru aperatorii patriei, la care a respunsu dlu Colonelu *Zombat* in limb'a romana.

Dupa sirulu acest'a de toaste urméza mai intaiu unulu din partea P. Archimandritu si Vicariu archiepiscopescu Nicolau *Pope'a* despre infratirea confessiuniloru.

Seri'a acest'a a fostu continuata de superintendintele Dr. *Teutsch* de P. canonicu din Blasiu I. *Negrutiu*, de comitele fundulu regiu (romanesce), de primariulu cetatiei, de decanulu si plebanulu rom. cat., Ad. *Weber* si altii.

Sér'a la optu óre a fostu conductu de facile, la care intre piesele esecutate de capel'a militaria a regim. Nr. 31 si de corulu junimei teologice-pedagogice din institutulu nostru archidiecešanu, a rostitu dlu Directoru alu gimnasiulu nostru din Brasiovu Dr. I. *Mesiota* o cuvãntare binesimtitã si corespundietória dilei.

Escelenti'a Sa aparundu in ferésta a respunsu cu indatinat'a-i afabilitate, si multiamí pentru manifestatiunile se i se facura cu ocaziunea acest'a.

Dupa ce se declamã din partea dlui I. *Badescu* o poesia ocaziunala*) si mai esecutã capel'a numita vr'o câteva piese alese, se terminã si partea acest'a a festivitatiei.

Dea ceriulu ca suvenirile dileloru din urma se remana nesterse in inimile romaniloru! (Telegrafulu Rom.)

Biserica ortodoxa de resaritu.

■.

1) Patriarchi'a de Constantinopolu

Agitatiunile si nemultiamirile devenindu din di in di pentru Intru totu Santitulu patriarchu alu Constantinopolulu, Preasantitulu Antimu VI, mai costatória, l'au facutu sè se retraga dela tronulu patriarchalu, dandu-si demisiunea guvernulu turcu, inea la 20 Septembrie 1873. S. Sinodu alu bisericeii de Constantinopolu, in numeru de siese membri, (retrasi fiindu ceialalti siese membri pre la eparchiele loru,) conduce afacerile bisericeii pana la alegerea noului Patriarchu.

Dupa ce s. sinodu a primitu dela fostulu patriarchu, Antimu VI, retragerea sa formalã, s'au scrisu epistóle circulare catra metropolitii si archiepiscopii tronulu patriarchalu, aducendu-li la cunoscentia retragerea patriarchulu Antimu, si cerendu-li, ca in timpu de 40 dile sè se chibzuésca cu reprezentantii eparchiiloru asupra candidatulu la tronulu patriarchalu.

Si la 18 Novembre, dupa seversirea s-tei liturgie, in biserica patriarchala a santulu martiru (mucenicu) *Georgiu*, toti deputatii eparchieloru, in numeru de 21 metropoliti si 50 persóne laice, s'au adunatu in palatulu sinodalu alu patriarchiei de Constantinopolu, ca se aléga pre devitiuriulu patriarchu. Dupa unu discursu a locutiitoriulu de patriarchu, Preasantitulu *Serafim*, prin care se comunica deputatiloru cele petrecute, logofetulu celu mare alu bisericeii pasiesce la desigilarea pachetelor, venite dela 68 de metropoliti si relative la alegerea noului candidat. De aici lipséu numai scrisorile dela 17 metropoliti, din cari cei mai multi erau din eparchiele bulgare, cu cari patriarchi'a inea de acum doi ani a intreruptu tóte relatiunile. Intru totu Preasantitulu patriarchu de astadi, a avutu 53 de voturi, ér restulu voturiloru s'a impartitu intre Preasantitii metropoliti alu *Dercului*, *Neofilu*, alu *Brusei*, — *Constantie*, si alu insulei *Hiosu* — *Gregorie*. De alta parte si membrii laici au alesu alti candidati, si actualulu patriarchu n'au avutu aici, de câtu unu singuru votu. List'a cu toti candidatii tronulu patriarchalu s'a inaintatu imediatu Inaltei *Porti*, si la 20 Novembre prin ministrulu *Rasid-pasia* s'a inapoiatu locutiitoriulu de patriarchu, fora de a fi numita vre un'a din persóne; fiindu cà toti se bucurau de aceasi incredere a *Portii*.

La 23 Novembre alegatorii, in numeru de 23 metropoliti si 50 deputati laici, s'au intrunitu in palatulu patriarchalu pentru alegerea a trei persóne de pre list'a candidatiloru. Si majoritatea absoluta a voturiloru din balotarea secreta a cadiautu asupra preasantitulu *Ioachimu*, metropolitulu de *Chizicu*; majoritatea relativa asupra lui *Gherasimu* alu *Calcedonulu*, si minoritatea asupra lui *Ghenadie* alu *Iraclei*. Din aceste trei persóne metropolitii au trebuitu se aléga unulu singuru, care si trebuia proclamatu de patriarchu alu bisericeii de Constantinopole. Dupa care metropolitii, retragendu-se in biserica, rugandu-se in tacere si chiamandu charulu santulu spiritu, au proclamatu in unanimitate de patriarchu alu tronulu de Constantinopole pre Preasantitulu *Ioachimu*, cu numele de alu II. **) Poporulu adunatu in templu si audiendu de proclamarea noului patriarchu, a strigatu: „*Acios! Se trãiesca Intru totu Preasantitulu patriarchu Ioachimu, alesu pre viétia!*“ Indata dupa acest'a procesinne, o deputatie compusa din trei metropoliti si trei laici a fostu tramisa la Preasantitulu *Ioachimu* ca se-i imanuese scrisórea, de cuprinderea: „Santulu si marele Sinodu chiama pre intru totu

*) A se vedé mai la vale.

Red. „*Lum*“.

**) Intru totu Preasantitulu Patriarchu de astadi *Ioachimu II.* a mai fostu odata patriarchu, dela 16 octobre 1860 pana la 8 Iuliu 1863.

Santi'a Ta la preainaltulu ecumeniculu si apostoliculu tronu alu patriarchiei de Constantinopolu.

La 1 Decembre anulu espiratu, alesulu patriarclu insocitu de doi metropolitii si logofetulu celu mare alu bisericeii, intr'o caretu imperialu au fostu transportatu la palatulu Sultanului, unde de catra maresialulu curtii a fostu introdusu in sal'a tronului. Aici patriarclu a pronuaciatu in limb'a greca unu micu discursu, prin care arata maiestatii sale Sultanului Abdul-Azis-Han, supunure si devotamentu, si lu-roga pentru aperarea si scutirea bisericeii de multele valuri, ce o bantuiescu. Acestu discursu, tradusu de catra marele logofetu in limb'a turca, Sultanulu solemnelu dadu promisiunile sale ca va regulá afacerile bisericeii poporului romeicu (grece.) Apoi intru totu Preasantitulu patriarclu a visitatu pre viziri si ministri.

Dupa care reintorendu-se la Patriarchia, insocitu acum de unu cortegiu (suitta) numerosu si de poporu multu, a intratu in biserica patriarhalu, unde dupa terminarea unui Te-Deum, archidiaconulu patriarchiei a pronuaciatu cu voce mare: „Intru totu Preasantitulu archiepiscopulu alu politiei cei mari imperiale Constantinopolulu si Rom'a noua si ecumeniculu Patriarclu Ioachimulu, multi ani!“ Apoi Te-Deumulu s'a incheiatu intr'unu discursu tienutu de patriarclu prin care cere ajutoriulu membriloru sinodului si alu consiliulu patriarhalu, relativu la indreptarea afaceriloru bisericeii. A mai urmatu unu discursu din partea clerului si alu poporului, pronuaciatu de catra protosincelulu bisericeii cei mari; si la fine, patriarclu a datu binecuentarile sale poporului, dupa care s'au retrasu in palatulu patriarhalu, unde a primitu felicitari din partea mai multoru deputatiuni.

Duminea la 2 decembre, intru totu Preasantitulu Patriarclu, insocitu de 12 metropolitii, a oficiatu s-ta liturgia in biserica patriarhalu. Er dupa terminarea oficiulu, a primitu in palatulu patriarhalu visite din partea agentiloru diplomatice alu Russiei, Greciei, Romaniei si alu Serbiei.

Diarele grece care de care s'au grabitu, de a presentá opiniunile loru relative la atitudinea, ce trebuie se tiena intru totu Preasantitulu Patriarclu, in cestiunea religioasa a Bulgariloru. Si judecandu dupa ore-care actiuni ale Preasantitulu Patriarclu, putemu se afirmamu ca acesta cestiune trebuie in curundu se iee o solutiune mai alesu, ca in s. sinodu a fostu revediuu din nou firmanulu imperialu, cu care se confirma Esarchatulu bulgaru. Pre langa aceste, trebuie se luamu in consideratiune si aceea ca dupa afirmatiunea diareloru, intru totu Preasantitulu Patriarclu ar fi manifestatu, ca este gata, de a cedá Esarchatulu nu numai cele 14 eparchii, cuprinse prin firmanu, dar inca 4, er dupa altii 6 eparchii, numai deca ierarhii bulgari si-voru cere iertatiune. Apoi se mai adauge, ca Patriarclu ar fi mai cerendu, ca Esarchulu se parasésca Constantinopolulu si se stabilesca in Ternova, ca centru mai propriu pentru Bulgari'a. Er catu privesce venirea si remanerea Esarchului in Constantinopole, i va fi totdeuna libera, ori pentru catu tipu ar avea necesitate, conformu cuprinderii firmanului si a decisiuniloru patriarhiloru, Gregoriu VI si Antimu VI.

Intru totu Preasantitulu Patriarclu, Ioachimulu alu II, si-a intorsu deocamdata activitatea sa mai alesu asupra laturei pre reorganizarea interna a insasi Patriarchiei. Dupa scirile aduse de diariulu „Bizantida“. Intru totu Preasanti'a Sa a cerutu dela adunarea poporului, ca in timpulu celu mai scurtu se se revéda „Regulamentulu Patriarchiei de Constantinopolu“, care se afla acolo pentru revisuire de acum patru ani. De alta parte, Preasantitulu Patriarclu se ocupa si de crescerea venituriloru patriarhale, necesare pentru intretienerea clerulu patriarhalu si a scoléloru, ce in Constantinopolu se numescu nationale. Si in anulu espiratu, acestu venitu s'a adausu cu 100,000 drachme, séu lei noi, veniti din partea santului sinodu alu bisericeii de Atena, si destinati la intretienerea scoléloru grece din Constantinopolu, si cu 20,000 lei noi, venitul mosiiloru, ce patriarchi'a inca posedé in Besarabi'a rusa. — De aseminea intru totu Preasantitulu Ioachimulu se ocupa si de redicarea laturei morale a Patriarchiei; si pentru acesta propune diferite mesuri de indreptare in S. sinodu alu Patriarchiei, in consiliulu micstu, precum si in adunarea nationala. —

Este in genere cunoscuta disput'a dintre patriarchi'a de Constantinopolu si crestini ortodossi din acele provincii turce, care sunt locuite de Bulgari. Inca dela 1821, mai multi notabili ai poporului bulgaru au radica cestiunea despre independintia, séu neaternarea bisericeii bulgare, si patriarclu de pe atunci, Grigorie VI, era chiar dispusu la ore-cari concesii. Luni 1836 metropolitulu Ilarionu grece de origine, nascutu adeca in Critu, a infiintiatu cu consimtiementulu patriarcului cea dintai scola bulgara in Ternova si a permisu a se oficia si liturgi'a in limb'a bulgara, desu cu multe pedeci, a mersu desvoltanduse pana in timpurile de pre urma, si dorinti'a populatiunei bulgare s'a realizatu numai la 1872, candu prin firmanu imperialu de sub sultanulu Abdul-Hazis-Han, si in timpulu patriarcului Antimu VI, bisericea bulgara in privinti'a administrati-

va s'a separatu de arhiepiscopi'a de Constantinopolu si astadi forma o biserica aparte sub numirea de „Esarchatulu bisericeii bulgare.“

Dupa scirile diariului grece „Bizantida“, Esarchulu bulgaru, Preasantitulu Antimu, a asediatu pana acum ierarhi bulgari in 18 eparchii; er patriarchi'a de Constantinopolu s'a adresatu catra guvernulu turcu, cerendu, ca se ordone Esarchului, de asi retrage arhichiereii din eparchiele Pelagoniei, Scopiei si a Presniei, ca cele ce nu sunt enumerate prin firmanulu de recunoscere a Esarchului bulgaru.

Trebuie se notamu, ca in imperiulu turcu tote confesiunile si religiiunile, ca se se bucu de liber'a administratiune a afaceriloru loru religiose, trebuie se se compuna mai antaiu dintr'unu sinodu, compusu din arhichierei, si apoi dintr'unu consiliu religiosu, unde, intra numai persone laice, si care, impreuna cu sinodulu, gerésa afacerile religiose sociale, esceptandu séu lasandu la o parte pre cele de cultu, care apartienu numai sinodului. Asemine consiliu a trebuitu se aléga si Esarchatulu bulgaru, si la 16 decembre espiratu s'au convocatu membrii din tote eparchiele bulgare pentru acestu scopu.

Alipirea eparchiei Scopia (Uschiub) la Esarchatulu bulgaru, a provocatu neamultiamiri forte mari in populatiunea serba, care este mai numerosa decatu cea bulgara. Dupre scirile diareloru grece, populatiunea serba atatu din Scopia catu si din Misia, ar fi protestatu prin petitiunea la Patriarchia contra acestei anesari. si ar fi cerutu ca ei dorescu mai bine se remana sub administratiunea arhiepiscopiei de Constantinopolu, deca nu se póte inca se aiba ierarhi din natiunea serba.

Din eparchi'a Strumniti'a dupre scirile aduse de „Bizantida“, locuitorii din 4 orasie si 18 sate ar fi presentatu Patriarchiei o petitiune, prin care ceru, ca se se supuna din nou patriarchiei de Constantinopolu. Dupu care ministrulu de esterne, Rasid-Pasia, a ordonatu Metropolitulu bulgaru, Damaschinu, ca se parasésca eparchi'a Strumnitiei, er Esarchului bisericeii bulgare, Preasantitulu Antimu, i-a scrisu, ca se grabésca a-si rechiemá toti arhichiereii bulgari din acele eparchii, ce nu sunt prevediute de catra firmanulu imperialu pentru constituirea Esarchatulu bulgaru.

De asemine se dice in „Bizantida“, ca si locuitorii din eparchi'a Varnei ar fi cerutu, ca se remana sub administratiunea bisericeii de Constantinopolu; si ca patriarchi'a pentru acesta a si transmisu pre Preasantitulu Evelpidiu, fostu protosincelulu alu Patriarchiei, in calitate de metropolitulu alu Varnei si Esarchulu alu Marei-Negre.

Dupa cele petrecute in eparchi'a Solumului si relative la retragerea de acolo a arhichiereulu bulgaru, Preasantitulu Nilu, populatiunea bulgara, dicu gazetele grece, s'ar fi adresatu catra agentulu diplomaticu anglesu din Constantinopolu cu rugamintea, ca se intervina prelanga Porta otomana pentru independintia bisericeii loru; er la din contra ei dorescu, ca se se puna sub auspiciile bisericeii anglicane. —

Dupa mortea metropolitulu Paisie (29 Octobru 1874) comun'a ortodocsiloru din Saraevu a propusu archimandritulu Sava Cazanovicu, ca se primésca demnitatea de metropolitu. Acesta refusandu-o, a propusu, ca se se aléga Preasantitulu Agatanghelu, fostu acum 15 ani metropolitu in Zvornicu. Deca bisericea patriarhalu ar fi aprobatu acesta alegere, atunci bisericea serba din Bosni'a primiá de siguru o alta fasa. Totu, ce se scia pana acum, este ca Serbiu la incicliile pastorale ale Preasantitulu Antimu, esarchulu bisericeii a refusat unirea loru cu bisericea bulgara, preferindu pre ceea greca pana la nisce impregitarrari mai favorabile.

Pre' la finele anului trecut, in Bosni'a s'a infiintiatu o societate religioasa, cu numirea de „societatea santiloru Metodie si Cirilu“, si cu scopu, de a ajutá pre cei lipsiti si suferindi si a contribui la respandirea instructiunei in populatiunea serba a Bosniei. Acesta societate, accepta intre membrii sei pre toti crestini bosniani, fia catholici séu ortodocsi, cu sigur'a conditiune, de a veni in ajutoriulu suferindiloru. Si in adéveru, ca o asemine societate si-avea loculu in Bosni'a de unde lipséu atatu din comunele ortodocse, catu si acele catholice nu numai scóle pentru instructiunea poporului, dar si biserici pentru rugatiunea credintiosiloru.

La catedra vacanta de metropolitulu alu Saraevulu, Patriarchi'a de Constantinopolu, a numitu pre Preasantulu Antimu, fostu metropolitulu in Safi'a, si cu titlulu de: *Metropolitulu alu Serbo-Bosniei, alu Saraevulu si Esarchulu alu Dalmatiei.*

La inceputulu lui Ianuariu anulu curentu Preasantitulu Antimu a fostu primitu in Saraevu cu multa caldura de catra populatiunea ortodocsa a eparchiei. Diarele grece vedu in persona acestui metropolitulu tote calitatile, de a satisfacere cerintiele eparchiei, cu atatu mai multu, ca elu pre langa altele cunosce si limb'a serba. Ce se atinge insa de refusulu, facutu de patriarchia alegerei Preasantitulu Agatanghelu, Metropolitulu alu Dramscului, apoi gazetele grece o es-

plica cu aceea, că Preasantitulu Agatanghelu se afla acum stramutatu la a trei'ă eparchia, si că o a patra stramutare la Seraevu s'ar opune usului, ce domina in biseric'a de orientu.

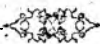
(Va urmá.)

Nunt'a santa.

Dedicatiune congresului nationale gr. orientale,
cu ocasiunea instalárei

Esclentiei Sale MIRONU ROMANULU

de Archiepiscopu si Metropolitu alu romaniloru gr. or.
din Ungari'a si Transilvani'a.

Auditu-ati auditu
Glasulu dulce si iubitu,
Vestea dela resaritu:

Despre dalb'a de craiésa,
Flórea ceriului alésa,
Cu dragi salbe de mirésa;

Despre mandrulu craisiuru,
Dragulu flórei floriloru,
Cu plete de petitoriu?! . . .

— Auditu-amu auditu
Vestea dela resaritu, —
Ba la nunta amu nuntitu!

Si se vedi, frate, minune:
De candu flerile au nume
Si lumea de flori cunune,

Nici mirésa de iubitu,
Nici mire de indragitu,
Ca ei nu s'au pomenitu.

Ea e sant'a santeloru,
Rón'a bunatatiloru,
Credinti'a crestiniloru;

Elu e dreptulu dreptiloru,
Preotulu blandetiloru,
Alesulu alesiloru;

Elu e sórele, ea i-lun'a . . .
Dumnedieu li-a datu lumin'a,
Maic'a Domnului cunun'a! . . .

Dar' celu mandru craisiuru,
Dragulu flórei floriloru,
Cu plete de petitoriu,

Cum mirés'a si-o zarí,
De doru mare tresarí
Si din graiu asiá grai:

„Aleí, dina intre díne,
Te-ai ganditu cand-va la mine
Cà-amu sè me cununu cu tine?

„Scii ori nu scii, cà-amu visatu
Unu visu mandru si curatu:
Dumnedieu mi-te-aretatu,

„Si mi-a disu, o dalba stea,
Sè te scapu de sort'a rea,
Cà tu esti urdit'a mea!“

Dar' ce'a dalba de mirésa,
Flórea ceriului alésa,
Cu dragi salbe de mirésa,

Cum statea si mi-lu priviá,
De doru tainicu s'aprindeá
Si cu dragu i-respondiá:

„Alelei, urditulu meu,
Multa ruga-adusu-amu eu
Catra bunulu dumnedieu,

„Ca sè mi-te dee mie,
Ca sè ti-fíu mirésa tie, —
Dumnedieu sè mi-te tíia!“

„Urr'á, urr'á, sè trairi,
Lumea sè o stapaniti!“
Strigu nuntasii 'nsufletiti.

Si se 'ntinse-o masa mare,
Se golira mí pahare,
Intre sunetu de fanfare;

Si se 'ntinse intre frati,
Hora mandra de barbati,
Ca la nunta de 'mperati.

Ér' la nunt'a loru ce'a dalba,
Ingerii 'mbracara salba
Si pamentulu haina alba;

Domnulu mare, Domnulu santu,
Care pórtá lunei gandu,
Mare 'n ceriu si pre pamentu,

Cum din slava mi-i priviá:
„Cada pre voi — le-diceá ==
Binecuventarea mea!“

Éra Fiiulu seu iubitu,
Domnulu celu nebiruitu;
Cu blandetia li-a vorbitu:

„Mire mandru si mirésa,
Pre pamentu de mine-alésa,
Se domnesci ca o craiésa,

„Prin voi ceriurile voru
Sè 'mplinésca-a lunei doru:
Fi-ti — o turpa si-unu pastoru!“

De candu mandrulu sóre i-sóre,
De candu dulcea flóre i-flóre,
Asiè nunta, fratióre,

Vestea 'n lume s'a pornitu,
Cà nu s'a mai pomenitu,
In apusu si rasaritu.

Sibiu ²⁷/₁₄ Dec. 1874.

i-b.

Diu'a Nascerii.

Nóptea tainica 'n tacere
Cu velulu ei celu de stele,
Ne saluta graciosu, —
Clopotele veselu suna,
Ér angerii din preuna
Canta 'n coru armoniosu.

O lumina ce lucește
Radie blande respandesce,
In locasiulu celu divin, —
Tremurendu la toti se 'nchina,
Pár cà spune: „ici sè vina
Totu sufletulu ce-i crestinu!“

Si crestinulu cu iubire,
La ieslea de mantuie
Si-tientesce pasiulu seu, —
Ceriulu lui i sè deschide,
Viétia nóua i suride:
Cà-ci in iesle-i Dumnedieu!

Clopotele veselu suna,
Si crestinii dinpreuna
Parasescu locasiulu santu,
Viétia nóua le suride,
Ceriulu loru li se deschide —
Mesi'a e pre pamentu!

Aradu, in 25 Decemvre 1874.

Alexandru Petroviciu,
Clericu de anulu III.

PASTORIULU.

(d. Haine.)

Rege e pastoriulu teneru
Tronu-i verdele muntielu,
Si coron'a sa de auru
Mandrulu sóre depe ceriu.

Oitiele cele blande
Sunt seditii sei cei buui,
Si vitieii cavalerii
Ce se preamb'asia fuduli.

Iedi acorii sei de curte;
Vacele cu clopotiei,
Paserile cantatórie
Marii musicantii sei.
Si-ast'a suna si resuna
Asia mandru si frumosu,

(Fóia pedagogica de Bucovina)

Regele in visuri line
Leganatu adórne diosu.

Acum debe, se domnéscá
Cánele ministrulu seu,
Care cu-a sa latrare
Turm'a apera de reu.

Prin somnu regele se vaita:
„Ah, domnirea mi-e prégrea!
„Eu asi vré c'acumu a casa
„Se fu Ia regin'a mea.

„Pe braciulu reginei mele
„Repausa capu-mi greu,
„Si in ochii ei cei mandri
„E si totu imperiulu meu!“

D. Onciul.

VARIETATI.

☺ Ni se scria că poporul din comun'a Curticiu, cottulu Aradului, inca a serbatoritu diu'a instalarei de metropolitu a Esclentiei Sale Mironu Romanulu prin asistare solena la servitiulu divin, ce s'a celebratu in biseric'a de acolo prin preotimea parochiala. Cu care ocasiune parintele parochu si asesoru consistorialu Moise Bocsianu a tienutu unu discursu ocaasionalu, in care a desfasuratu unele schitie biografice din viétia Esclentiei Sale, parintelui Metropolitu Mironu.

* La indemnulu si provocarea domnului jude regiu, *Vasiliu Paguba*, pentru scól'a romana gr. or. din Aradu, au contribuitu cu ajutórie banele urmatorii marinimosi barbati: *Nicolau Paulisianu*, economu in Aradu 100 fl. v. a. *Nicolau Philimonu*, avocat 10 fl. v. a. *Stefanu Siobanu*, avocat 10 fl. v. a. *Gregoriu Venteru*, avocat 5 fl. v. a. si *Augustinu Gligorescu*, oficiante de finantie 5 fl. v. a. Sum'a: 130 fl. v. a. carea deja e si administrata epitropiei bisericesci. Afóra de aceste la domnulu Paguba mai sunt si alte subscriptiuni, cari dupa ce vor fi refuite de asemenea le vomu aduce la cunoscenti'a publica. Sprimandu si noi cea mai adenca multiamita marinimosiloru contribuitori, in interesulu causei ar fi de doritu ca si alti barbati de influentia se urmeze domnului Paguba.

* (*Bibliografia.*) A aparutu de sub tipariu si se afla de vendiare la autore in Kétegyháza cartea intitulata: „Despre sustinerea Sanetatiei trupesci si sufletesci a copiiloru scolari,“ pentru parinti, invetiatori si auctoritati scolastice, scrisa de profesorulu germanu Dr. Bock, traductiune romana, de Iosifu I. Ardelénu. Cartea cuprinde 91 pagino octavo cu pretiulu de 60 cr. esemplariulu.

* (*Festivitate literaria*) s'a arangiatu in localitatea seminariului din Sibiu de catra societatea de lectura a tinerimei studiose din seminariulu Andreianu, in sér'a dílei de ¹²/₂₄ Decembre a. c. — Unu deceniu dela reinvierca „*Vechiei Metropoli.*“ Inceputulu la 7 óre sér'a. Festivitateca literaria *universarie* s'a escu-

tatu după următorii Programă: 1. *Cuventu ocașionalu*, rostitu de I. Germanu cl. a. III. 2. *Cântecu eroicu*, executatu de corulu vocal. 3. *Cătra renegati*, poesia de Ios. Vulcanu, declamata de V. Demianu cl. a. I. 4. *Tractatu despre religione* de D. Davidu cl. a. III. 5. *Ultim'a noapte a lui Mihaiu vitezulu*, poesia de Dimitriu Bolintineanu, executata de corulu vocal. 6. *Pastoriti'a din Bihoru*, balada de I. Palade cl. a. II, declamata de autorulu. 7. *Tractatu despre caracteru* de Antoniu Boiu cl. a. III. 8. *Hor'a unirei*, poesia de Vasiliu Alecsandri, executata de corulu clerical. Mercuri in $11\frac{1}{23}$ la 7 ore s'era ca in pres'era dilei de $12\frac{1}{24}$ Decembre, Seminariulu s'a iluminatu.

* *Cătu p'ote trai o pers'ona fora se dorma.* — Cătu timpu o pers'ona p'ote trai fora somnu? Țta o cestiune mai usiora de pusu de cătu de deslegatu; dar este pucinu luminata prin comunicatiune ce s'a facutu unei case englese si care descrie unu modu barbaru de pedepsa la Chinesi. Se pare că unu negutiatoru chinesu de la Amay a fostu recunoscutu culpabilu că si-a ucisu socia si a fostu condamnatu la m'orte prin lipsire de somnu. Elu fu asiedatu intr'o inchisore sub preveghierea a trei gardisti de politie cari se schimbau alternativu din ora'n ora, si cari noptea lu-inpedeau de a se deda unu momentu macar somnului. Acestu nenorocitu trai astu-folu 19 dile fara se dorma o minuta. In diu'a a opt'a suferintielei devenisera atatu de atroci, că implora de la autoritati favorea de mur' strangulatu.

(f *Necrologu*) Petru Secula judele primariu din opidulu Siri'a in numele seu alu filoru sei Traianu si Elen'a asia si a unchiulu seu Georgiu Secula advocatu in Baia de Crisiu, comitatulu Zarandului, si Demetriu Secula epitropu primariu s. Biserici gr. or. din Siri'a — a cumnatei sale Catitia Secula maritata Stoia in Hodisiu, a cumnatiloru sei Georgiu Stoia preotu in Hodisiu, Georgiu Secula, si Sigismundu Secula, cu profunda intristare si dorere face cunoscutu cumca iubit'a sa socia — respective mama aloru doii fiii remasi orfani *Persida Secula* in $29\frac{1}{11}$ Noemvrie 1874 demineta la 6-ore in etatea vietii 29 ani, si a casei Fie-i tierin'a usiora!!

Dandu numerulu presinte alu foiei intr'o cola, pentru ca publiculu se aiba intr'una decursulu festivitatii de instalare a noului arhiepiscopu metropolitu — scoterea la terminu ni-a fostu imposibila, ceremu deci scusa on. nostri abonanti.

CONCURSU

1

Se deschide pre vacant'a statiune invetiatorésca, la scól'a confesionala gr. or romana din comun'a Bulza, inspectoratulu Birchisiului, protopresbiteratulu Lipovei, pana la 7 Ianuariu 1875, in care di va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: in bani 123 fl.: 78 cr. v. a. bucate 39 meti de cucurudiu, pamentu estravilanu 4 iugere livada (fenatiu) bunu, $\frac{1}{2}$ iugeru gradina intravilana, plina cu pruni si alti pomi nobili, $\frac{1}{2}$ iugeru gradina estravilanu, 10 orgii de lemne din care este a se incaldi si scól'a, si quartiru liberu.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune, suntu poștiti a se presentá in diu'a de alegere la faci'a locului, era recursele instruate, in intielesulu statutulu organicu a le substerne Inspectorulu de scóle per Kápolnás in Bacamezeu.

Bulza 2 Decem. 1874.

Comitetulu parochialu,

In contielegere cu: Laurentiu Barzu, insp. cere. de scóle.

CONCURSU

1

Pentru statiunea invetiatorésca de nou infiintata, gr. or, confesionala romana din Ghirocu, protopresbiteratulu Timisiorii, comitatulu Timisiului, se deschide prin acést'a, concursu pana in 7 Ianuariu 1875 s. v. in care di se va tiené si alegerea.

Emolumintele cu acestu postu inpreunate sunt: a,) in bani gata 150 fl. v. a. b,) 40 cubule de grán curatu c,) 10 fl. v. a. pausialu d,) 10 orgii de lemne din care are a se incaldi si scól'a, si quartiru cu 2 gradini.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune au a si tramite recursele lor — instruate in sensulu statutulu organicu, dinpreuna cu testimoniulu de calificatiune, si adresate comitetulu parochiale — catra Magnificenti'a Sa Domnulu Dr. Paulu Vasiciu insp. cere. de scóle totu odata au a se presentá intr'o dumineca seu serbatore in biserica pentru canterile bisericesci.

Ghirocu in 1 Decembre 1874.

Comitetulu parochialu,

Cu scirea si invoieera mea Dr. Vasiciu. Insp. cere. de scóle.

Nr. 95 insp.

CONCURSU

1

Pentru vecant'a statiune invetiatorésca din comun'a Paniova in inspectoratulu Chiseteului protteratulu Hasiasiului se deschide a dou'a ora concursu pana 29 Decemvre a. c. st. v. in care diua se va tiené si alegerea.

Emolumintele sunt: a,) in bani gata 130 fl. v. a. b,) in naturale 15 meti grán cucurudiu c,) doue jugere de livada pentru fenu d,) 9 orgii de lemne din care se va incaldi si scól'a e,) gradina $\frac{1}{2}$ iugeru pentru legumi f,) si quartiru liberu.

Cei ce dorescu a ocupá acestu postu invetiatorescu se aviseza recursorile lor instruate după intielesulu celoru prescise, si adresate comitetulu parochialu a le substerne inspectorulu Georgiu Petroviciu in Budintiu post'a ultima Chiseteu si de va sci recurentele ceti germanesce si magiariesce precum si a vorbi germanesce, va capeta prelanga emolumintele susu insemnate inca 10 fl. v. a. dela arendatorulu Hermanu Clainu pana va fi densulu in comuna.

Paniova 8 Decemvre 1874.

Comitetulu parochialu:

In contielegere cu mine Georgiu Petroviciu m. p. inspectorulu cercualu scolaru

Concursu.

2

Pentru deplinirea aloru doue capelanie vacante in Belintiu, se escria concursu pana la 29 l. c. stilulu vechiu, in care di se va tiené si alegerea.

Emolumintele sunt:

a) la capelan'a protterala: 16 lantie de pamentu, birulu, câte o mesura de cucuruzu, si stol'a indatinata dela 190 de case;

b) la cealalta capelan'a: 10 lantie de pamentu, $\frac{1}{3}$ din biru si din stol'a dela 210 de case.

Doritorii de a ocupá vre unulu din aceste posturi, suntu avisati recursele lor, instruite conformu §-lui 13 din statutulu organicu, si adresate sinodulu parochialu gr. or. din Belintiu, pana la susprefiptulu terminu, a le asterne parintelui protopopu tractualu Georgiu Cratiunescu. in Belintiu, post'a ultima Kiszetó.

Comitetulu parochialu gr. or.

In contielegere cu mine Georgiu Cratiunescu protopopulu tractualu.

Concursu

3

Pentru statiunea invetiatorésca din Buntesci pana acumu numai intermalu deplinita, din cerculu Beiusiului inspectoratulu Buntesci.

Emolumintele sunt: 84 fl. v. a. 8 cubule bucate, 4 grán 4 cucurudiu, 8 orgii lemne, $\frac{5}{8}$ cubule fasole, unu faioru si una legatura fenu dela tota casa.

Doritorii de a fi alesi au asi tramite recursele lor bine instruate, si adresate comitetulu parochialu in Buntesci pana in 15 Decembre st. v. a. c. candu va fi si alegerea.

Buntesci 27 Noemvre 1874.

Comitetulu parochialu,

Cu scirea mea Ioane Papp insp.